

“Тасдиқлайман”

**“Ўзбекистон технологик металллар
комбинати” АЖ бошқарув раиси
ўринбосари**

У.Н. Рузиев

2026 йил

№ 353-03/13

ТЕХНИК ТОПШИРИҚ

**“Сариққўл вольфрам конини ўзлаштириш” инвестиция лойиҳаси бўйича
атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш (АТТА) материалларини ишлаб чиқиш учун**

Чирчик - 2026

Т/р	Техник топшириқ бўлими	Бажарилиши лозим бўлган талаблар ва ишлар	Қонуний ва лойиҳавий асос
1	Умумий маълумот ва ҳужжат мақсади	Объект: «Сарикқўл вольфрам конини ўзлаштириш» инвестиция лойиҳаси, Буюртмачи — «Ўзбекистон технологик мсталлар комбинати» АЖ. Жойлашуви — Самарканд вилояти, Нуробод тумани. АТТАнинг мақсади — рсжалаштирилаётган фаолиятнинг атроф-муҳит ва аҳоли саломатлигига таъсирини комплекс баҳолаш, салбий таъсирларни олдини олиш ва камайитириш чораларини белгилаш ҳамда давлат экологик экспертизаси учун тўлиқ материаллар тайёрлаш.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; ВМнинг 11.05.2026 й. 234-сон қарори; буюртмачининг хизмат хати.
2	Лойиҳани амалга ошириш асоси ва экологик тоифа	Лойиҳа Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 28 мартдаги ПҚ-128-сон қарориди белгиланган вазифалар асосида амалга оширилади. Объект атроф-муҳитга таъсир кўрсатишининг I тоифаси сифатида баҳолансин; конни казиб олиш, карьерлар ва кон-бойитиш фабрикаси бир бутун технологик комплекс сифатида қамраб олинсин.	ПҚ-128-сон қарор 1-илова 7-банд; ВМ-234, 1-илова 22 ва 23-бандлар.
3	АТТАни ишлаб чиқиш тартиби ва ишлаб чиқувчига талаб	АТТА материаллари амалдаги тартибда, қурилишдан то конни ёпиш ва рекултивациягача бўлган барча босқичларни қамраб олган ҳолда ишлаб чиқилсин. Ишлаб чиқувчи ташкилот қонунчиликда белгиланган малака ва таъкилий талабларга жавоб бериши, ҳисоб-китоблар ва тадқиқотлар малакали мутахассислар томонидан бажарилиши лозим.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; ВМ-234, 3-илова ва ишлаб чиқувчиларга қўйилган малака талаблари.
4	Лойиҳа таркиби ва АТТА қамрови	АТТАга Open Pit-1 ва Open Pit-2 карьерлари, Process Plant, Waste Dump, Stock Area, TSF, Tunnel, Sediment Trap, Derivation Channel, технологик ва кириш йўллари, Construction Camp, ТМК Camp, ТМК Main Offices ҳамда бошқа ёрдамчи муҳандислик объектилари киритилсин. Ҳар бир объектининг қурилиш, эксплуатация ва ёпиш босқичидаги таъсири баҳолансин.	SARIKUL TUNGSTEN PROJECT — GENERAL LAYOUT, INR-026-004-DWG-004; ВМ-234.
5	Асосий лойиҳавий параметрлар ва сезгир рецепторлар	Тақдим этилган маълумотлар ҳисобга олинсин: туннель — 400 м; Tunnel-to-Stock Area Road — 1 894 м; Tunnel Access Road — 1 768 м; Main Access Road — 463 м; Derivation Channel — 846 м; Sediment Trap — Н=6 м; TSF 1-босқич сифими — тахминан 1,5 млн м³. Карьер ва отвалдан энг яқин турар-жойгача тахминан 300 м, фабрикадан — 1 830 м, TSFдан — 505 м. Барча масофа ва параметрлар якуний лойиҳа/геодезик маълумотлар билан текширилсин.	GENERAL LAYOUT ва тақдим этилган ситуацион схемалар.
6	Атроф-муҳитнинг бошланғич ҳолати	Лойиҳа таъсир ҳудудининг иқлим ва метеорологияси, геологияси, гидрогеологияси, с/р усти сувлари, атмосфера ҳавоси, тупроқ ва с/р ресурслари, флора ва фаунаси, ландшафти, аҳоли пунктлари ва ижтимоий муҳити бўйича базавий ҳолат аниқлансин. Мавжуд ҳисоботлар таҳлил қилиниб, маълумот етарли бўлмаса аккредитацияланган лаборатория ва дала тадқиқотлари билан тўлдирилсин.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; ВМ-234; амалдаги метрология ва аккредитация талаблари.
7	Муқобил вариантлар таҳлили	«Лойиҳасиз» вариант ҳамда карьерлар, бойитиш фабрикаси, TSF, отваллар, технологик йўллар, сув таъминоти ва чиқиндиларни бошқариш бўйича амалий муқобил ечимлар экологик, техник ва ижтимоий мезонлар асосида таққослансин. Танланган вариантнинг устунлиги асослансин.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; ВМ-234, 3-илова.
8	Карьер, бурғилаш-портлатиш ва туннель ишлари	Карьерларни очиш ва ишлатиш, бурғилаш, портлатиш, экскавация, юклаш ва ташиш жараёнлари; карьер бортлари барқарорлиги; карьер ва дренаж сувлари; чанг, газ, шовқин, вибрация, ҳаво зарб тўлкини ва тоғ жинсларининг училиши таъсири баҳолансин. Туннель қурилишида казилма жинслар, вентиляция, сув чиқиши ва хавфсизлик чоралари кўриб чиқилсин.	ВМ-234, 1-илова 23-банд; «Ер қаъри тўғрисида»ги амалдаги қонунчилик; портлатиш ишлари бўйича мавжуд ҳисобот.
9	Бойитиш фабрикаси ва технологик жараён	Вольфрам рудасини нам усулда бойитишнинг тўлиқ технологик схемаси, ишлаб чиқариш қуввати, майдалаш ва қайта юклаш узеллари, реагентлар, сув айланмаси, маҳсулот, шлам ва хвостлар оқими кўрсатилсин. Хомашё, сув ва асосий материаллар бўйича моддий баланслар ишлаб чиқилсин.	ВМ-234, 1-илова 22-банд; буюртмачи тақдим этган технологик маълумотлар.
10	Транспорт ва технологик йўллар	Қурилиш ва эксплуатация транспортлари, ҳаракат интенсивлиги, ёқилғи сарфи, чанг, ташламалар ва шовқин баҳолансин. Карьердан туннельгача алоҳида технологик йўл ва кейин фабрикага асфальт йўл орқали ташиш схемаси ҳисобга олинсин. Карьер автотранспортининг «Шаҳриёр» МФЙ ва бошқа аҳоли пунктлари ички йўлларида ўтишига йўл қўйилмасин.	Ситуацион схема ва GENERAL LAYOUT; атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш бўйича амалдаги қонунчилик.
11	Ер ресурслари, отваллар ва рекултивация	Доимий ва вақтинчалик с/р ажратиш, бузиладиган с/рлар, унумдор тупроқ қатламлари ечиш ва сақлаш, эрозия ва ифлосланиш хавфи баҳолансин. Waste Dump ва Stock Area учун майдон, ҳажм, қиялик барқарорлиги, юза оқими ва чангланмиш чоралари белгилансин. Карьерлар, отваллар, TSF, вақтинчалик йўллар ва қурилиш майдонлари учун босқичма-босқич ва якуний рекултивация концепцияси ишлаб чиқилсин.	ВМ-234, 1-илова 23-банд; с/р ва с/р қаърини муҳофаза қилиш бўйича амалдаги қонунчилик.
12	TSF, гидротехник ва авариявий хавфсизлик	TSFнинг конструкцияси, босқичма-босқич ривожланиши, хвостлар таркиби, сув баланси, филтрация, дамба барқарорлиги, с/р усти ва с/р ости сувларига таъсир ҳамда ёпиш чоралари баҳолансин. Дамба шикастланиши, overflow, кучли ёгин, сел ва бошқа эктимолий авария сценарийлари бўйича таъсир зонаси ва фавқулодда чора-тадбирлар ишлаб чиқилсин.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; ВМ-234; Сув кодекси; амалдаги гидротехник ва саноат хавфсизлиги талаблари.
13	Сув таъминоти, оқова сувлар ва гидрогеология	Ичимлик-маиший ва ишлаб чиқариш суви манбалари, суткалик ва йиллик сарфлар, сув олишнинг ҳуқуқий асослари, қайта айланма сув тизими ва сув баланси аниқлансин. Маиший, технологик, карьер, дренаж ва ёмғир сувлари алоҳида ҳисобланиб, йиғиш, тозалаш, қайта фойдаланиш ва чиқариш счмлари асослансин. Ер ости сувлари сатҳи, ҳаракати ва TSF/отваллардан филтрация хавфи баҳолансин.	Ўзбекистон Республикасининг Сув кодекси (ЎРҚ-1076); ВМ-234; ер қаърини муҳофаза қилиш бўйича амалдаги қонунчилик.

Т/р	Техник топшириқ бўлими	Баждарилиши лозим бўлган талаблар ва ишлар	Қонуний ва лойиҳавий асос
14	Ёғин-сел сувларини бошқариш	Derivation Channel ва Sediment Trapнинг вазифаси, ҳисобий сув сарфи, сел ва ёғин сувларини чқатиш, лойка ушлаш самарадорлиги ва хавфсиз чиқариш нуқталари асослансин. Ишлаб чиқариш майдонларидан ифлосланган юза оқимининг тозаланмасдан табиий муҳитга тушишига йўл қўйилмасин.	Сув кодекси; GENERAL LAYOUT; BM-234.
15	Атмосфера ҳавоси ва чанг	Қурилиш ва эксплуатациядаги стационар, ҳаракатланувчи ва майдонли манбалар аниқлансин. Бўғишлаш, портлатиш, майдалаш, қайта юклаш, карьер, отвал ва технологик йўллардан ташламалар ҳисобланиб, тарқалиши моделлаштирилсин. Карьер/отвалларда чанг бостириш, йўлларни намлаш ва тозалаш, майдалаш/қайта юклашда ёпиқ ускуна ва локал чанг бостириш тизимлари назарда тутилсин.	«Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Қонун; атмосфера манбаларини ҳатловдан ўтказиш ва нормалаш бўйича амалдаги йўриқнома; буюртмачининг чора-тадбирлари.
16	Шовқин, вибрация ва санитария-муҳофаза зонаси	Карьер техникаси, бойитиш фабрикаси, транспорт ва портлатиш ишларидан шовқин ва вибрациянинг энг яқин турар-жойларга таъсири ҳисоблансин. Карьер ва аҳоли худуди орасидаги тоғ массивининг табиий экран сифатидаги таъсири моделлаштиришда ҳисобга олинсин. СХЗнинг якуний ўлчами ҳисоб-китоблар ва ваколатли санитария органи ҳулосаси асосида белгилансин; 300 м масофа автоматик равишда якуний СХЗ сифатида қабул қилинмасин.	0103-25-сон СанҚвАН; амалдаги шовқин ва вибрация санитария меъёрлари; тақдим этилган ситуацион схемалар.
17	Реагентлар, ёқилғи ва хавфли материаллар	Бойитиш реагентлари, портловчи материаллар, дизель ёқилғиси, мойлаш материаллари ва бошқа хавфли моддаларнинг тури, миқдори ва сақлаш шаршлари кўрсатилсин. Герметик сақлаш, иккиламчи химоя, тўқилишларни локализация қилиш, ёғин ва аварияларни олдини олиш чоралари белгилансин.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; амалдаги экологик, санитария, ёғин ва саноат хавфсизлиги талаблари.
18	Чиқиндиларни бошқариш	Очиш ва бўш жинслар, бойитиш хвостлари, шламлар, ишлатилган мойлар ва филтрлар, металл ва қадок чиқиндилари, маиший ва бошқа чиқиндиларнинг тури ва миқдори аниқлансин. Йиғиш, вақтинча сақлаш, ташиш, қайта фойдаланиш/қайта ишлаш ва жойлаштириш схемаси ҳамда масъул ташкилотлар кўрсатилсин.	«Чиқиндилар тўғрисида»ги Қонун; BM-234.
19	Био хилма-хиллик ва муҳофаза этиладиган ҳудудлар	Лойиҳа ва таъсир зонасида ўсимлик ва ҳайвонот дунёси, камёб ва муҳофаза қилинадиган турлар, яшаш муҳитлари ва миграция йўллари ўрганилсин. Муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар ва қўриқланма зоналарга яқинлик расмий маълумотлар асосида текширилсин. Зарур ҳолларда мавсумий дала тадқиқотлари ўтказилсин.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; «Муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар тўғрисида»ги Қонун; ўсимлик ва ҳайвонот дунёси бўйича амалдаги қонунчилик.
20	Ижтимоий муҳит ва вахта инфратузилмаси	Аҳоли саломатлиги, ердан фойдаланиш, транспорт хавфсизлиги, иш ўринлари ва маҳаллий инфратузилмага таъсир баҳолансин. Вахта ходимлари асосий ишлаб чиқариш майдонларидан ташқарида жойлаштирилиши; ичимлик суви, канализация, маиший чиқиндилар ва санитария шароитлари таъминланиши лозим. Construction Camp ва ТМК Camp таъсирлари ҳам баҳолансин.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; амалдаги санитария талаблари; буюртмачининг ижтимоий таъсир ҳисоботи ва ситуацион материаллар.
21	Иқлим, табиий ва кумулятив хавфлар	Кучли ёғин, сел, эрозия, экстремал ҳарорат, кучли шамол ва иқлим ўзгариши билан боғлиқ хавфларнинг карьер, TSF, отваллар ва сув иншоотларига таъсири баҳолансин. Ҳудуддаги бошқа мавжуд ёки режалаштирилаётган тоғ-кон, лицензия ва транспорт объектлари ҳақида старли маълумот бўлса, кумулятив таъсирлар ҳам кўриб чиқилсин.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; BM-234; GENERAL LAYOUTдаги Sarikul Licence Extension ва Quartz Licences.
22	Таъсирларни камайитириш ва экологик бошқарув режаси	Ҳар бир аниқланган таъсир учун олдини олиш, минималлаштириш, тиклаш ва зарур ҳолларда компенсация чоралари белгилансин. Қурилиш, эксплуатация ва ёпиш босқичлари учун чора-тадбир, масъул шахс/ташкилот, баждариш муддати, мониторинг индикатори ва назорат механизмини ўз ичига олган экологик бошқарув режаси тайёрлансин.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; BM-234, 3-илова.
23	Экологик мониторинг ва назорат	Атмосфера ҳавоси ва чанг, шовқин ва вибрация, ер усти ва ер ости сувлари, тупроқ, чиқиндилар, TSF ҳолати ва био хилма-хиллик бўйича мониторинг нуқталари, параметрлари ва даврийлиги белгилансин. Автоматлаштирилган ҳаво мониторинги станциясини жойлаштириш ва маълумотларни ваколатли орган ахборот тизимига узатиш зарурати амалдаги талаблар асосида аниқлансин.	ЎРҚ-1036-сон Қонун; BM-234; буюртмачининг ишлаб чиқариш экологик мониторинги бўйича мажбуриятлари.
24	Жамоатчилик эшитиуви, якуний материаллар ва экспертиза	Жамоатчилик эшитиуви белгиланган тартибда ўтказилиб, эълон, ахборот материаллари, иштирокчилар рўйхати, баённома, таклифлар ва жавоблар расмийлаштирилсин. АТТАга ҳисоб-китоблар, лаборатория протоколлари, карталар, координаталар, фотоматериаллар, мавжуд ҳаво, шовқин, портлатиш ва ижтимоий таъсир ҳисоботларининг тахлили киритилсин. Якуний ҳужжат ўзбек тилида, қирғиз алифбосида, тахрирланадиган электрон ва PDF форматда тайёрланиб, давлат экологик экспертизасига тақдим этишга тайёр қилинсин; экспертиза жараёнида асосланган савол ва камчиликлар бўйича зарур тузатишлар киритилсин.	BM-234, 3 ва 4-иловалар; ЎРҚ-1036-сон Қонун; GENERAL LAYOUT ва ситуацион схемалар; буюртмачининг техник талаби.

Ишлаб чиқди:

ESG департаменти директори

С. Муродов

